

[Formanden.]

til 1. marts 1972 i stedet for folketingsmand Per Hækkerup, der har ønsket at udtræde af repræsentantskabet.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Kirkeministeren (Arne Fog Pedersen): Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd.

I forbindelse med de i 1949 foretagne ændringer i menighedsrådsloven indføjedes bestemmelsen i lovens § 13, stk. 2, hvorved der åbnedes menighedsrådene adgang til af de kirkelige ligningsmidler at anvende et oprindelig meget beskedent — beløb til stedlige kirkelige formål. Efter en i 1955 stedfunden ændring af bestemmelsen kan beløbet også anvendes til formål, der vedrører stiftet som helhed.

Beløbet er gentagne gange forhøjet, således at maksimum i mindre sogne nu udgør 3.000 kr. og i større sogne 10.000 kr.

Beløbet kaldes i daglig tale for menighedsrådenes rådighedsbeløb. Denne betegnelse er rent sprogligt ikke ganske korrekt, idet der ikke er tale om et beløb, der står til fri disposition for menighedsrådene. Beløbet kan naturligvis kun anvendes til formål, der falder inden for bestemmelsens forudsætninger, og her har det stedse været en — også i praksis anerkendt og fastholdt — forudsætning, at beløbet ikke kan anvendes til formål, der naturligt henhører under det såkaldte frivillige kirkelige arbejde. Der har således ikke af beløbet kunnet ydes tilskud til kirkelige organisationer og institutioner. Det har ej heller været anerkendt, at beløbet kunne anvendes til dækning af udgifter i forbindelse med sammenkomster for medlemmer af menigheden eller drift af børnehaver og søndagsskoler. Anvendelsen af beløbet har derfor stort set været begrænset til de i bemærkningerne til lovforslaget nærmere omtalte foranstaltninger, som særlig har til formål at samle sognets beboere om kirkens gudstjenester m. v. I øvrigt har udgifterne til udgivelse af sognets kirkeblad mange steder beslaglagt den væsentligste del af beløbet.

I de senere år er der fra menighedsrådenes side jævnligt givet udtryk for ønske om, at anvendelsesområdet for rådighedsbeløbet

må blive udvidet, således at menighedsrådene sættes i stand til at støtte flere opgaver end hidtil af rådighedsbeløbet. Spørgsmålet om ændring af den gældende bestemmelse i menighedsrådslovens § 13, stk. 2, blev på denne baggrund taget op til forlods behandling af den af kirkeministeriet nedsatte strukturkommission, som i 1966 har afgivet en betænkning specielt om dette spørgsmål.

Som nærmere omtalt i bemærkningerne til lovforslaget har forhandlingerne i strukturkommissionen, de senere fra alle vedkommende kirkelige instanser indhentede udtalelser og den stedfunde offentlige debat tydeligt vist, at der inden for kirkelige kredse hersker stor og principiel uenighed om, hvor grænserne for rådighedsbeløbets anvendelse bør sættes. For så vidt kunne man sige, at spørgsmålet ikke er tilstrækkelig afklaret til, at man bør betræde lovgivningsvejen, og det er da også grunden til, at man har tøvet med at fremsætte nærværende forslag.

Imidlertid synes det fremkomne at vise, at den herskende uenighed dybest set beror på divergerende kirkesyn. Når dette må erkendes at være tilfældet, er der næppe udsigt til, at der inden for en overskuelig tid vil kunne tilvejebringes en mere almindelig principiel enighed på dette område, og det skønnes da ikke rimeligt på ubestemt tid at udskyde en revision af bestemmelsen, når der dog er visse mindre udvidelser af anvendelsesområdet for beløbet, som der ikke er større uenighed om.

Formålet med den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsen, hvorefter der af rådighedsbeløbet kan ydes støtte til „foranstaltninger, som rådet skønner egnede til at fremme det kirkelige liv i sognet, pastoratet eller kommunen“, er da først og fremmest at tilvejebringe hjemmel for, at der administrativt kan åbnes mulighed for en videre anvendelse af rådighedsbeløbet end hidtil, alt efter hvad der til enhver tid må skønnes rimeligt og passende under hensyntagen til de før omtalte generelle forudsætninger for bestemmelsen. Det bemærkes i denne forbindelse, at det er anerkendt fra alle sider, at grænserne for beløbets anvendelse som hidtil må fastsættes administrativt, idet det ikke vil være muligt i loven nærmere at præcisere